

ASIAA JÄSENILLE

mainio

WWW.MTK.FI

4
2021

KOHTI UUDEN VUODEN VALOA

Liittokokouksesta eväitä
yhtenäisyyteen → 8

KANNATTAVUUS

Johan Åberg kantaa
huolta markkinoista
→ 20

NUORTA INTOA

Susanna Valtonen
valittiin johtokuntaan
→ 34

"Vesiensuojelu on entistä tärkeämpää myös metsätaloudessa." → 26

Rahat loppuvat

Maatalous on ajautunut syksyn aikana syöksykierteseen. Kannattavuusongelmasta on puhuttu kauan. Markkinat eivät ole kyenneet korjaamaan tilannetta. Nyt kysymys on jo akuutista maksukriisistä.

Kesän huono sato osui pahaan paikkaan. Samalla alkoi varsinainen hintaralli tuotantopanosmarkkinoilla. Maatilojen myyntitulot eivät ole vielä nousseet lähellekään vastaamaan kustannusten nousua. Viljelijän taloudellinen ja henkinen kestävyys on äärimmillään.

Ruokamarkkinoilla on näytön paikka. Kaikki puhuvat vastuullisuudesta. Teollisuus ja kauppa suorastaan kilvoittelevat sillä. Hetki on lyönyt tehdä todellinen vastuullisuusteko: pelastaa suomalainen ruokajärjestelmä. Kohta voi olla myöhäistä, ja seurauksista kärsivät kaikki, myös luonto ja ilmasto.

MAATALOUESTA PUUTTUU PALJON rahaa. Vuorineuvos

Reijo Karhisen raportin mukaan maatalouteen on löydettävä 500 miljoonaa euroa vuodessa.

Tämä vuosi on lisännyt vajetta melkein toisen mokoman. On totinen paikka, missä säätäminen ei riitä. Ruokamarkkinat on saatava toimimaan ja heti.

MTK ei käy eikä saakaan käydä hintaneuvotteluja. Teollisuuden ja kaupan neuvotteluissa ratkaistaan ruokajärjestelmän kohtalo. Onko suomalaiselle kuluttajalle tarjolla vastuullista kotimaista ruokaa vai maailmalta haalittuja bulkkieriä? Hyvällä omallatunolla noita tuskin kukaan söisi.

Pistäkää ihmiset painetta ruoka-alan toimijoihin. Järjestömme tekee sitä joka päivä, mutta nyt tarvitaan joukkovoimaa. Usein vaikuttavinta ja myös vaivattominta on vuoropuhelu kuluttajien kanssa.

Kerrotaan heille, mistä kaikesta nyt onkaan kysymys, kuinka pieni on maatalousyrittäjän siivu ruuan hinnasta ja miten pienistä puroista voidaan koota tarvittava raha suomalaisen ruuan pelastamiseksi.

JOULU ON OVELLA, ja viljelijä rauhoittuu joulun viettoon pahassa paikassa. Siitäkin huolimatta kerätään voimia joulun sanomasta. Uuden vuoden myötä on aika jatkaa toimintaa työmme arvon ja arvostuksen nostamiseksi.

Juha Marttila
puheenjohtaja, MTK
Twitter: @Marttila Juha

”Nyt tarvitaan joukkovoimaa.”

Klaus Hartikainen,
päätoimittaja

Lähetä palautetta!
mainio@mtk.fi
Twitter: @KLAUHAR

Seuraava Mainio
ilmestyy 11.3.2022

Tule mukaan vaikuttamaan!

MTK:N JÄRJESTÖVÄKI KOKOONTUU ensi kesäkuussa liittokokoukseen Poriin. Edellisessä liittokokouksessa Helsingissä vuonna 2017 juhlittiin MTK:n satavuotista taivalta ja hyväksyttiin järjestön tulevaisuussasiakirja vuoteen 2025.

Silloin varauduttiin moneen asiaan. Kaikkea ei kuitenkaan tiedetty. Esimerkiksi sitä, kuinka Kiinasta karannut virus muuttaisi asioita niin taloudessa kuin politiikassa.

Koronapandemia on tuonut meidät perusasioiden pariin. Se on saanut monet ajattelemaan entistä enemmän yhteiskuntamme toimivuutta ja huoltovarua. Uusi tilanne on houkuttellut ihmisiä asumaan ja etätöihin maaseudulle. Toisaalta yhteiskunnallinen keskustelu tuntuu viime vuosina entisestään kärjistyneen.

Järjestötyökin on muuttunut. Digitaalisia välineitä on otettu ahkeraan käyttöön myös MTK:ssa. Teams, Zoom ja somekanavat ovat helpottaneet ja nopeuttaneet yhteydenpitoamme sekä tuoneet uusia mahdollisuuksia tavoittaa niin järjestöväkeämme ja jäseniämme kuin päättäjiä ja kuluttajia. Selvää kuitenkin on, että digitaaliset kanavat eivät korvaa ihmisten välistä kanssakäymistä vaan täydentävät sitä.

MTK:n liittokokousta varten valmistellaan järjestön toimintatavoitteita seuraaville vuosille. Kutsumme jäsenemme mukaan tähän työhön. Lähde mukaan toimintaamme ja tapahtumiimme! Anna palautetta ja kerro terveis! MTK on jäseniään varten. Liittokokouksesta ja siihen liittyvästä ohjelmasta kerrotaan tarkemmin tämän lehden sivulla 8.

Rauhallista joulun aikaa ja onnea uudelle vuodelle!

8 HYVÄ ME

Askelmerkit tulevaisuuteen

Ensi kesäkuussa MTK kokoontuu Poriin viiden vuoden välein pidettävään liittokokoukseen. Jäseniä kutsutaan mukaan valmisteluun.

12 KUKKARO

Onnistunut sukupolvenvaihdos

Maa- ja metsätilan sukupolvenvaihdoksen suunnitteluun on hyvä varata aikaa jopa useita vuosia. Apua saa MTK:sta.

14 TÄTÄ PÄIVÄÄ

Myllerrys jatkuu

EU-komission ilmastopaketti haastaa Suomen maa- ja metsätalouden. MTK vaatii, että jokainen maa kantaa oman vastuunsa hiilinieluista.

18 UUDET TUULET

Joulukinkku lähisikalasta

Lukkarin Maatila Myllykoskella tuottaa oman kylän possua,

jonka pakkauksissa hyödynnetään QR-koodin mahdollisuuksia.

20 KUUMA PERUNA

Kannattavuus kriisissä

Kuivuuden kurittaessa ja kustannusten karatessa maatalous on ajautunut kriisiin. Monilla tiloilla on kyse eloonjäämistalusta.

24 RUISTA RANTEESSA

Yhteistyötä metsissä

Metsästys vaatii maanomistajan luvan. MTK tarjoaa valmiin pohjan metsästysvuokrasopimuksiin.

26 MENOSSA MUKANA

Kuormitus kuriin

Metsänhoitoyhdistys Rokua-Paljakka laatii Tilanjoen alueella käynnistyneessä VALVE-hank-

keessa vesistöystävällisen metsänhoidon suunnitelmia.

30 TAITAJA

Elämäntapana liikunta

MTK-Pohjois-Karjalan puheenjohtaja, kontiolahtelainen sianlihantuottaja Jouni Mäkisalo harrastaa aktiivisesti liikuntaa. Jännittävin ja monipuolisin laji on seikkailu-urheilu.

PALSTAT

4 Laari

7 Mitä kuuluu?

29 Ristikko

32 Jäsenedut

34 Kentällä

35 Joulutervehdys

PEFC-sertifioitu
Tähän pampooperin
käyttö on perustan
kestävästi hoidetuista
metsistä ja valvotuista
koneista
www.pefc.fi

JULKAISIJA Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK, Simonkatu 6, PL 510, 00101 Helsinki, Vaihe 020 4131, www.mtk.fi **PÄÄTOIMITTAJA** Klaus Hartikainen, viestintäjohtaja, MTK, toimitussihteeri Anne Rauhamäki, MTK **TOIMITUSNEUVOSTO** Tuula Dahlman, Merja Elomaa, Klaus Hartikainen, Mikko Kriikku, Terhi Löfstedt, Kaisa Rantasalo, Anne Rauhamäki ja Jari Rouvinen **TOIMITUS JA ULKOASU** Viestimedia Oy, PL 440 (Simonkatu 6) 00101 Helsinki, www.viestimedia.fi **PAINO** PunaMusta Oy, Joensuu 2021 ISSN 2242-8712 (painettu) ISSN 2737-047X (verkkojulkaisu) **OSOITTEENMUUTOKSET** tiina.harju@mtk.fi, 020 413 2253 **KANSIKUVA** Markku Pulkkinen

LIHASOPPAA TUOTTAJAHINTAAN

Miksi se, joka tekee eniten, saa vähiten? Kysymys oli teemana marraskuussa järjestetyissä tuottajatempauksissa eri puolilla Suomea.

Miksi se, joka tekee eniten, saa vähiten – aiheellinen kysymys! Viljelijät protestoivat tilannettaan tempauksilla, joissa kiinnitettiin kuluttajien huomio ruuan heikkoon tuottajahintaan. MTK ja SLC järjestivät marraskuun puolivälissä mielenilmauksia myymällä elintarvikkeita tuottajahinnalla. Tapahtumia järjestettiin kaikkiaan 12 paikkakunnalla ympäri Suomen.

Myytävät ruoka-annokset ja tuotteet vaihtelivat paikkakunnittain. Helsingin Narinkkatorilla myynnissä oli perunoita eurolla ämpäri, vapaan kanan munia hintaan 50 senttiä/kymppikenno, liha-keittoa 40 sentillä annos ja vegaanista hernekeittoa kymmenellä sentillä annos.

Tilaisuuksissa kerrottiin, miten maatalous on ajautunut syöksykierteeseen

Helsingin Narinkkatorilla 17. marraskuuta järjestetyssä tapahtumassa oli myös paneelikeskustelu, jonka veti MTK:n toiminnanjohtaja Jyrki Wallin (oik.).

syksyn aikana. Maatalouden tuotanto-panosten, kuten lannoitteiden, rehujen ja energian, hinnat ovat tänä vuonna nousseet nopeasti samalla, kun kesän kuivuus on pienentänyt satoa.

Helsingin tilaisuudessa MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** ja SLC:n puheenjohtaja **Mats Nylund** muistuttivat yleisöä siitä, että monilla tiloilla kysymys on akuutista maksukriisistä. Nyt on aika pelastaa suomalainen ruo-

kajärjestelmä. MTK ei saa käydä ruuan hintaneuvotteluja, joten ruokajärjestelmän kohtalo ratkaistaan teollisuuden ja kaupan neuvotteluissa.

Narinkkatorilla kuultiin myös viljelijöiden puheenvuoroja sekä paneelikeskustelu ratkaisusta elintarvikemarkkinoiden haasteisiin. Paneelissa keskustelivat Elintarviketeollisuusliitto ETL:n toimitusjohtaja **Mikko Käkälä**, Päivittäistavarakauppa PTY:n toimitusjohtaja **Kari Luoto**, maatalousyrittäjä **Kaisa Rantasalo** sekä elintarvikemarkkinavaltuutettu **Olli Wikberg**. Keskustelun juonsi MTK:n toiminnanjohtaja **Jyrki Wallin**.

MTK:n Kantar TNS Agrilla teettämän tuoreen kyselyn mukaan valtaosa suomalaisista olisi valmis maksamaan ruuastaan enemmän, jos hinnankorotus kanavoituisi suoraan viljelijälle.

Tapahtumissa yleisö sai laittaa nimensä vetoomukseen kotimaisen ruuantuotannon puolesta. Tukensa viljelijöille sai osoittaa myös sosiaalisessa mediassa ja osallistua somekeskusteluun aiheuttamisella #reilustikotimaista.

Tapahtuman nettisivuilta voit tarkistaa viljelijän osuuden luomuruusleivän, ruokaperunan, naudanjauhelihan, broilerin, lattiakananmunan, kaurajuoman, oluen ja porsaan kasslerin hinnasta.

TEKSTI KAIJA STORMBOM

KUVAT KARI SALONEN / VM-ARKISTO

LISÄTIETOJA

mtk.fi/reilustikotimaista

Narinkkatorin mielenilmauksessa oli myynnissä ämpäreittäin perunoita sekä kananmunia ja keittoa tuottajahintaan.

Vuoden Kymppi Sakari Tikka palkittiin visakoivuisella Aarni-rannekellolla ja lahjakortilla MatkaMaalle.fi-lomakohteeseen.

Sakari Tikka on Vuoden Kymppi

Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjalan erityisasiantuntija **Sakari Tikka** on valittu Vuoden Kymppi. Valinta on tunnustus ansiokkaasta metsänomistajien etujen ajamisesta sekä metsänomistajaorganisaation jäsenten ja muiden metsänomistajien palvelusta.

Tikka on toiminut esimerkillisesti metsänomistajien edunvalvojana, metsäviestijänä ja toiminnan kehittäjänä.

Hän on yksi metsäalan sitkeimmistä keskustelijoista ja perustelee somessa faktoilla näkökulmaansa, joka on tinkimättömästi suomalaisen perhemetsänomistajan ja hyvän metsänhoidon puolella.

Tikalla on ollut aktiivinen rooli myös Oma-Metsä-palvelun kehittämisessä.

– Metsänomistajan tavoitteet on sieluun kirjoitettu, sillä läksin jo alle kouluikäisenä veljelle mittamieheksi omaan metsään. Tulot tulivat silloin ja nyt puun myynnistä, vaikka muut ekosysteemipalvelut ja luonnonarvot ovat tulleet meille entistä tärkeämmiksi, Sakari Tikka sanoo.

Vuoden Kymppi valittiin nyt kuudetta kertaa. Se on tunnustus, jonka MTK myöntää joko metsänhoitoyhdistykselle tai yhdistyksen toimihenkilölle. Valinta julkistettiin MTK:n metsävaltuuskunnan kokouksessa Espoossa 10.11.

TEKSTI ANNE RAUHAMÄKI KUVA JUHO IKONEN

Kohderyhmänä kaupunkilaiset

MTK, lihatalot ja maitovaltuuskunta jatkoivat kampanjointiaan tuotantoeläinten hyvinvoinnista. Kampanjan toinen aalto starttasi lokakuun lopussa.

Viime kevään tavoin myös tämä kampanja kohdistettiin perheellisiin, 25–54-vuotiaisiin kaupunkilaisnaisiin. Lisäksi mainontaa kohdistettiin päättäjiin. Kanavina toimivat Facebook, Instagram, TikTok, YouTube, SmartClipin videoverkosto sekä natiivimainonta. Kampanjamateriaaleina olivat pitkät ja lyhyet videot, kuvat faktanostoineen, nettisivut ja artikkelit.

Tuottaja on avainroolissa eläinten hyvinvoinnin varmistajana. Kun eläimet voivat hyvin, tuloksena on laadukasta ruokaa.

TEKSTI KAIJA STORMBOM

LISÄTIETOJA

mtk.fi/elaintenhyvinvointi

#hyvinvointiasuomesta

Kohti tärkeitä aluevaaleja

Sote-uudistuksessa Suomeen perustetaan 21 hyvinvointialuetta, joille siirretään kunnista vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä.

Hyvinvointialueen ylintä päätösvaltaa käyttää aluevaltuusto, jonka jäsenet ja varajäsenet valitaan aluevaaleilla. Vaalit järjestetään 23. tammikuuta 2022.

Äänestäminen aluevaaleissa on erityisen tärkeää, jotta maaseudun näkökulma sote-palveluiden tuotannossa otetaan huomioon eivätkä esimerkiksi maaseudun terveyspalvelut karkaa liian kauas. Sillä on merkitystä, ketkä asioista ovat päättämässä aluevaltuustoissa.

MTK järjesti aluevaaleja koskevan paneelikeskustelun valtuuskunnan kokouksen yhteydessä 24. marraskuuta. Keskusteluun osallistuivat **Petteri Orpo, Annika Saarikko, Riikka Purra, Iiris Suomela ja Antti Lindtman**. Tallenne paneelista on katsottavissa MTK:n verkkosivuilla.

TEKSTI TIINA PERHO

Vinkkejä viestintään

Jokatyypin viestintätaidot -koulutus on suunnattu MTK:n jäsenille ja luottamushenkilöille. Koulutuksessa neuvotaan, miten itse kukin voi vaikuttaa maa- ja metsätalouden asioihin ja olla aktiivinen paikallismediassa ja sosiaalisen median kanavissa.

Kokonaisuus sisältää kolme sometyöpajaa, joissa treenataan taitoja Facebookissa, Instagramissa ja Twitterissä. Työpajat sopivat hyvin sellaisille, joilla on jo tili kyseiseen somekanavaan mutta jotka haluaisivat aktivoitua niissä enemmän. Voit valita yhden tai vaikka kaikki työpajat.

Koulutuswebinaarit pidetään Teamsilla. Webinaarien välillä työskentelyalustana on MTK:n Oiva-verkko-opisto. Ensimmäinen työpaja pidetään 17. tammikuuta 2022.

Lisäksi osallistujat voivat halutessaan tehdä pieniä harjoituksia, joista kouluttajat antavat henkilökohtaista palautetta.

TEKSTI ANNE RAUHAMÄKI

LUE LISÄÄ JA ILMOITTAUDU MUKAAN

https://www.lyyti.fi/reg/Jokatyypin_viestintataidot_verkkokoulutus_4_jakson_sarja_7151

Hae apua jaksamiseen

Talousongelmat ovat nyt monen viljelijän arkea. Ongelmia voi olla myös ihmissuhteissa, tai töitä on liikaa. Melan Välitä viljelijästä -projektin kautta maatalousyrittäjä voi saada maksutonta ja luottamuksellista apua, kun omat voimavarat ovat loppumassa. Apua kannattaa hakea heti, kun merkit voimien ehtymisestä ilmaantuvat.

– Esimerkiksi univaikeudet voivat olla merkki ylikuormittumisesta, sanoo lakimies **Maire Lumiaho** MTK:sta. Hän kehottaa hakemaan apua viivyttelemättä vaikkapa soittamalla Välitä viljelijästä -projektin työntekijälle.

Hyvinvointityöntekijät kuuntelevat ja auttavat selvittämään kokonaistilanteen ja etsivät yhdessä yrittäjän kanssa selviytymiskeinoja. Tarvittaessa viljelijä voidaan ohjata muiden asiantuntijapalveluiden piiriin. Asiantuntijapalvelun hankkimiseen voi saada myös

MTK:n Maire Lumiaho kehottaa hakemaan apua matalalla kynnyksellä.

500 euron ostopalvelusitoumuksen terapiaan tai työnohjaukseen.

Välitä viljelijästä -hyvinvointityö kattaa koko maan. Projektissa työskentelee 12 Melan hyvinvointityöntekijää, ja lisäksi MTK:n tuottajaliittojen alueellisissa hankkeissa on seitsemän hyvinvointiosaaajaa.

Maaseudulla toimii edelleen myös tukihenkilöverkko, josta saa keskusteluapua. Tukihenkilöt ovat käytettävissä asuinpaikasta riippumatta, joten soittaa voi vaikka toiselle puolelle Suomea.

TEKSTI KAIJA STORMBOM

KUVAT JAANA KANKAANPÄÄ JA KAIJA STORMBOM

LISÄTIETOJA

Hyvinvointityöntekijöiden yhteystiedot: mela.fi/maatalousyrittajat/valita-viljelijasta/yhteystiedot/
Tukihenkilöiden yhteystiedot: tukihenki.fi/tukihenki/verkon-toiminta/etsi_tukihenki/loa/

Janne Paloviita vieraili Helsingin yliopiston Viikin tutkimustilalla Maaseutunuorten syysparlamentin yhteydessä.

Maaseutunuori Janne Paloviita

Lujaa uskoa yrittäjyyteen

Satakunnassa Kankaanpään Honkajoella lypsykarjatilaa pitävälle **Janne Paloviidalle** tilan työt tulivat tutuiksi jo lapsena. Lukion jälkeen oli selvää, että opinnot suuntautuisivat maatalouspuolelle. Paloviita, 32, on valmistunut agrologiksi Seinäjoen ammattikorkeakoulusta.

– Kyllä se vain hyvältä tuntui, kun sai lähteä toteuttamaan tilan asioita omalla tavalla, Paloviita kertoo.

Erikoistuminen talouspuoleen on antanut hänelle näkemystä ja osaamista, joka on osoittautunut korvaamattomaksi hänen hahmottaessaan tilan eri kokonaisuuksia.

Sukupolvenvaihdos vanhempien kanssa tehtiin vuonna 2018, ja sen jälkeen Janne aloitti suuret investoinnit. Kahden lypsyrobotin pihatonavetta valmistui

2020, ja samalla tilan eläinmäärä kolminkertaistui.

– Aika on ollut uuden opettelua ja vastuunottoa, mutta päiväakkään en vaihtaisi pois. Se on kuin polttoainetta itselle, kun hommat menevät eteenpäin, Paloviita kuvailee.

Näkymät tulevaisuuteen ovat hyvät, mutta ilman tarkkaa suunnittelua ja analysointia hän ei nukkuisi öitään niin hyvin kuin nyt. Nuorelta yrittäjältä vaaditaan pitkäjänteisyyttä, sillä muutokset eivät näy tuloksessa heti. Tulee pitää kiinni omista näkemyksistä ja luottaa siihen mitä tekee.

”Puhuttavaa olisi ollut vaikka viikoksi.”

Maaseutunuorten toimintaan Paloviidan houkuttelivat kaverit, ja tie on vienyt myös muuhun MTK:n toimintaan. Nuorten toiminta on aktiivista ja idearikasta, ja sitä kautta saa aina apua.

– Täällä huomasin, kuinka paljon oli ollut ikävä muita samanhenkisiä nuoria.

Puhuttavaa olisi ollut vaikka viikoksi eteenpäin, kertoo Maaseutunuorten syysparlamenttiin osallistunut Paloviita.

Muille tuottajille Janne Paloviita haluaa sanoa, että vaikka ajat saattavat olla kovat, on tehtävä järkeviä ratkaisuja ja kat-

sottava eteenpäin. Aina tulee uusi vuosi, eikä sen kulkua voi ennustaa.

– Kannattaa myös huolehtia omasta jaksamisesta parhaansa mukaan. ●

ASKELMERKIT TULEVAISUUTEEN

Ensi kesän liittokokous linjaa MTK:n toimintaa ja rakentaa yhtenäisyyttä.

MTK:n liittokokous järjestetään Porin Isomäki Areenalla 15.–16. kesäkuuta 2022. Joka viides vuosi järjestettävä liittokokous on tärkeä tapahtuma, sillä siellä linjataan, miten järjestö toimii ja vaikuttaa tulevaisuudessa.

Porissa asetetaan järjestön toimintatavoitteet seuraavaan liittokokoukseen saakka. Kokousvalmistelut ja ohjelmatyö ovat jo hyvässä vauhdissa.

Ensi kesän liittokokous on MTK:lle iso ponnistus. Osallistujia odotetaan noin tuhat, joista virallisia liittokokousedustajia on noin 400. MTK-liitot ja metsänhoitoyhdistykset ovat valinneet liittokokousedustajansa syyskokouksissaan.

Edellinen liittokokous järjestettiin Helsingissä kesällä 2017. Tuolloin juhliittiin järjestön satavuotista taivalta ja hyväksyttiin MTK:n tulevaisuusasiakirja vuoteen 2025 asti.

Kolme ohjelmaa

Porin liittokokouksessa hyväksytään kolme ohjelmaa, jotka käsittelevät yhteiskunnallista vaikuttamista, markkinavaikuttamista ja järjestön kehittämistä. Nämä kootaan yhdeksi asiakirjaksi toimintaympäristön analyysin kanssa.

– Ohjelmat täsmentävät ja ajantasaisivat vuoden 2017 asiakirjaa. Jos haluaa osallistua siihen, mitä järjestössämme tehdään ja mikä painottuu, kannattaa olla mukana vaikuttamassa asiakirjojen sisältöön, kannustaa MTK:n toiminnanjohtaja **Jyrki Wallin**.

Nyt tehtävä ohjelmatyö on tärkeää, sillä järjestön toimintaympäristö on voimakkaassa muutoksessa. Vaikka pe-

rustamme on vankka, haasteemme ovat kasvaneet.

– Meidän on tiedettävä, missä nyt olemme. On myös kyettävä arvioimaan, miten maasto on muuttunut ja muuttumassa. Meidän pitää tehdä varustetarkastus, kun lähemme uutta suuntaa kohti, sanoo MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila**.

Linjausta painopisteisiin

Marttila korostaa, että aiempien liittokokousten esille nostamat painotukset järjestön toimintaan on viety hyvin käytäntöön.

Edellisessä tulevaisuusasiakirjassa vuonna 2017 tuotiin vahvasti esille megatrendit ja olemassaolomme oikeutus. Sen päälle voidaan jatkojalostaa monta asiaa.

– Vuoden 2007 liittokokouksessa nousivat esille ilmastonmuutos sekä ruokakulttuuri kotimaisen ruuan edistämisessä. Vuonna

”On tehtävä varustetarkastus muuttuvaan maastoon.”

2012 Savonlinnassa olemme paaluttaneet strategiaamme pohjan yhteiskunnallisen vaikuttamisen, markkinavaikuttamisen ja järjestön kehittämisen kolmijalkaan, Marttila muistuttaa.

Yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa järjestö on nostonut esille muun muassa vihreän kasvun ja sen, että maa- ja metsätalous ovat ilmastonmuutoksen ratkaisijoita. Markkinavaikuttamisessa olemme todenneet, että lisää rahaa elinkeinoillemme on saatavissa pääosin markkinoilta.

Valmistelu hyvässä vauhdissa

MTK:n toimihenkilöt ovat valmistelleet ohjelmia alkuvuonna 2021, ja sen jälkeen pallo on heitetty pääosin järjestön luottamushenkilöistä koostuville työryhmille. Työryhmät jatkavat työtään helmikuuhun 2022 saakka.

Yhteiskuntavaikuttamisen työryhmän puheenjohtajana toimii järjestön 2. puheenjohtaja **Mauno Ylinen**.

MTK:n 3. puheenjohtaja **Markus**

Vuoden 2017 liittokokous oli samalla MTK:n satavuotisjuhlakokous. Se järjestettiin Helsingin Messukeskuksessa.

Vuonna 2017 juhlittiin samalla satavuotiasta Suomea. Puhujapöytä MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila.

Eerola vetää markkinavaikuttamisen valmistelua ja valtuuskunnan puheenjohtaja **Eerikki Viljanen** järjestön kehittämisen ryhmää.

Ohjelmat keskittyvät jäsenten hyvinvoinnin ja järjestön vaikuttavuuden kannalta keskeisiin asioihin ja toimintatavoitteisiin 5–10 vuoden aikajänteellä.

Maaseutunuoret ovat mukana kaikkien ohjelmien valmistelussa.

Katse kohti tulevaisuutta

Tähänastisissa keskusteluissa on noussut esiin järjestön vahva rooli maaseudun edunvalvojana. MTK:n on kuitenkin pystyttävä vastaamaan entistä paremmin nykyisiin ja tulevaisuuden haasteisiin, ja järjestön visio kaipaa päivittämistä.

Maa- ja metsätalous sitovat hiiltä ja tuovat ratkaisuja fossiilitaloudesta irti pääsemiseksi. Silti haasteena on se, että järjestö joutuu entistä useammin puo-

lustuskannalle. Vaikuttamiseen ja viestintään kaivataan lisää ennakoivuutta, aloitteellisuutta ja suunnitelmallisuutta.

Markkinavaikuttamisessa on onnistuttu kasvattamaan kuluttajien arvostusta kotimaista ruokaa kohtaan. Markkinavaikuttamisen tehostamisessa on nostettu esiin muun muassa vienti, tuottajien keskinäinen yhteistyö sekä digitaalisuuden ja alkuperätiedon hyödyntäminen myynnissä ja markkinoinnissa.

Jäsenet mukaan keskusteluun

Järjestötyössä on keskeistä vahvistaa yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemistä jäsenpalvelujen ja jäsenetujen kehittämisen rinnalla.

Jäsenviestintä on vahva kehittämis-kohde, johon Oiva-jäsenrekisteri ja uudet digitaaliset jäsenpalvelut luovat mahdollisuuksia.

MTK:n valtuuskunta käsitteli ohjel-

maluonnoksia syyskokouksessaan ja antoi evästyksensä jatkovalmistelulle.

MTK:n toimintatavoitteita käsitellään MTK-liitoissa ja -yhdistyksissä sekä metsänhoitoyhdistyksissä ensi vuoden alkupuolella ennen kevätiltakuun.

Jäsenkuntaa halutaan laajasti mukaan keskusteluihin järjestön edunvalvonnan ja järjestötoiminnan kehittämiseen muun muassa kokousten, Teams-tilaisuuksien, sosiaalisen median ja kyselyiden kautta.

– Heitämme avainkysymyksiä jäsenemme arvioitavaksi ja kommentoitavaksi ensi vuoden alusta lähtien, Jyrki Wallin kertoo.

Yhtenäisyyttä ja näkyvyyttä

Liittokokous on tärkeä verkostoitumistapahtuma, jonne kutsutaan myös ulkomaisia vieraita MTK:n sisarjärjestöistä. Heille järjestetään tutustumisretki

Satakunnan maa- ja metsätalouteen. Retkelle kutsutaan mukaan myös tiedotusvälineiden edustajia.

– Toivon, että kokouksella on järjestämme yhdistävä vaikutus. Samalla se tarjoaa mahdollisuuden tuoda esille alueemme laajaa ruokatuotantoa sekä metsätaloutta. Erilaiset sidosryhmämme ovat ottaneet liittokokouksen hyvin vastaan, sanoo MTK-Satakunnan toiminnanjohtaja **Anna-Kaisa Jaakkola**.

Isomäki Areenalla esittyy myös MTK:lle tärkeitä kumppaneita yrityksistä, järjestöistä ja julkishallinnosta.

– Ulko- ja sisäosastojen paikoista on jo tullut kyselyjä. Osastopaikoista kiinnostuneiden kannattaa olla yhteyksissä hyvissä ajoin, vinkkaa yhteistyökumppanuuksista vastaava tuottaja **Maarit Kaasinen** MTK:sta.

Tavoitteenamme on, että liittokokouksen teemat näkyvät ja kuuluvat sekä jäsenkunnan, median että kuluttajien suuntaan. ●

Äänestys tulevaisuusasiakirjasta vuoden 2017 liittokokouksessa.

3 uutta moottoria ja laaja valikoima ABS-malleja.

ESITTELYSSÄ UUSI TYÖJUHTASI.

**Traxter selviää hommasta
kuin hommasta.**

3- tai 6-paikkainen Can-Am Traxter tarjoaa kovaan työhön tehdyn ROTAX-moottorin, runsaasti kuljetuskapasiteettia, kestävä rungon sekä 1 134 kg hinauskapasiteettia. Harvat SSV-ajoneuvot pystyvät vastaavaan.

can-am
TRAXTER

CANAMOFFROAD.COM

**OFF-
ROAD
LIVIN'**

ALKAEN **14 736 €**

©2021 Bombardier Recreational Products Inc (BRP). Kaikki oikeudet pidätetään. ®, ™ ja BRP-logo ovat BRP:n tai sen tytäryhtiöiden rekisteröityjä tavaramerkkejä. Hinta sisältää ALV:n. Hinta ei sisällä rahattia, toimituskuluja eikä rekisteröintimaksuja.

ONNISTUNUT SUKUPOLVENVAIHDOS

Maa- ja metsätilan sukupolvenvaihdon suunnitteluun on hyvä varata aikaa jopa useita vuosia.

Pollenpaali Oy:n Aku Kuusela viljelee pääasiassa heinää omilla ja vuokramailla. Lisäksi toimenkuvaan kuuluu koneurakointia.

Moen maatilán sekä puhtaan metsätilan sukupolvenvaihdos on lähivuosina ajan-kohtainen. Etukäteen suunnittelemalla ja eri mahdollisuuksia tutkimalla asiat sujuvat helpommin.

Toiminnallisen maa- ja metsätilan siirtäminen seuraavalle sukupolvelle on usein kokonaisvaltaista pohdintaa vaativa ratkaisu. Siinä on hyvä miettiä myös perintö- ja lahjaverosuunnittelua laajemmin esimerkiksi kaikkien sisarus-ten osalta.

Maatilan sukupolvenvaihdon suunnitteluun on hyvä varata aikaa jopa muutama vuosi. Näin lopputulos on varmimmin sitä, mitä tavoiteltiin.

Hallitusti ohjat käsiin

Loimaalainen **Aku Kuusela** otti sukupolvenvaihdon myötä ohjat käsiinsä kotitilallaan joulukuussa 2019. Loimaan

Mellilässä sijaitsevalla 88 hehtaarin tilalla on erikoistuttu hevosheinän viljelyyn. Siitä juontaa myös yrityksen nimi, Pollenpaali Oy.

Kuusela kertoo, että kolme keskeistä asiaa tilan sukupolvenvaihdoksessa olivat verotus, neuvonta sekä avoin keskustelu.

– Verotusasioihin haettiin apua sekä mietittiin erilaisia vaihtoehtoja. Sukupolvenvaihdon suunnittelu on hyvä aloittaa ajoissa, sillä vuosi on todella lyhyt aika asioiden hoitoon, Kuusela sanoo.

– Neuvoja kannatti hakea ulkopuolelta sekä keskustella muiden sukupolvenvaihdon läpikäyneiden kanssa. Näin pystyi välttämään suurimmat sudenkuopat.

Avoin keskustelu vanhemman polven kanssa oli tärkeää ennen sukupolvenvaihdosta ja on sitä edelleen.

Kuuselan mukaan ennen spv-päätöstä tulee tutustua tilan yritystoimintaan,

omaksua talousasiat ja ottaa toimintaketju haltuun, jotta välttyy yllätyksiltä.

Merkittävä huojennus

– Onnistuneen sukupolvenvaihdon voi aloittaa vaikka soittamalla meille MTK:hon. Olemme täällä jäseniä varten, toteaa verojohtaja **Timo Sipilä**.

Ihanteellisin tilanne on se, kun sukupolvenvaihdos voidaan tehdä puhtaana lahjana, sanoo Sipilä. Luovutuksen saaja saa tekemästään vaatimuksesta yrittäjän sukupolvenvaihdoshuojennuksen lahjaverotuksessa edellyttäen, että saaja jatkaa maa- ja metsätalouden harjoittamista saamillaan varoilla.

Jatkavan yrittäjän taivalta helpottaa se, ettei hän joudu maksamaan kauppahintaa, eikä myöskään lahjaverot tällöin nouse pilviin.

– Kyse on erittäin merkittävästä huojennuksesta, jonka selvittäminen kannattaa. Verottajan antaa hakemuksesta ennakkoratkaisun lahjaverotuksesta

näissä sukupolvenvaihdosasioissa. Se on selvittää kaikki olennaiset kysymykset, Sipilä neuvoo.

Lahjanluonteinen kauppa

Toinen tyypillinen tapa luovuttaa maa- ja metsätila seuraavalle sukupolvelle on lahjanluonteinen kauppa. Usein vanhemmat eivät halua ottaa lapseltaan tilasta täyttä hintaa, joten tila vaihtaa omistajaa osittain kauppana, osin lahjana.

– Lahjanluonteisessa kaupassa verosuunnittelullisesti on huomattava, että lahjavero ei realisoidu, jos kohteesta maksetaan yli 75 prosenttia sen käyvästä arvosta, Sipilä sanoo.

– Siinä tapauksessa, että maa- ja metsätalouden harjoittamista jatketaan luovutuksen saajan toimesta, riittää, että maksetaan yli 50 prosenttia käyvästä arvosta. Tällöin ei lahjaveroa määrätä.

”Vuosi on todella lyhyt aika asioiden hoitoon.”

Muista metsävähennys

Verotuksen kannalta edullista voi olla maksaa kauppahintaa, kun kyseessä on metsän luovutus tai metsävaltaisen maa- ja metsätilan luovutus.

– Metsän osalta kauppahinta on luovutusvoittoverotuksessa verovapaa, jos luovuttaja on omistanut metsätilan yli 10 vuotta ja luovutus tapahtuu rintape-

Aku Kuuselan kotitilalla siirryttiin heinäntuotantoon 1990-luvun lopulla, kun lypsykarjasta luovuttiin.

rilliselle. Samalla luovutuksen saaja saa lisää metsävähennyspohjaa.

Verovelvollisella on omistusaikanaan oikeus vähentää metsävähennyksenä enintään 60 prosenttia metsän (maa- pohjan ja puuston) hankintamenosta. Metsävähennys saa olla enintään 60 prosenttia verovelvollisen metsävähennykseen oikeutavasta metsästä verovuonna saaman metsätalouden pääomatulon

määrästä. Lahjassa ainoastaan lahjan antajan käyttämätön metsävähennys siirtyy lahjan saajan käytettäväksi.

– Onnistunut sukupolvenvaihdos ottaa huomioon kokonaisuutena sekä luopujan että jatkajan tarpeet. On tärkeä huolehtia siitä, ettei jatkajan maksama kauppahinta ylitä tilan tuottokykyä. Vastaavasti on huolehdittava siitä, että

luopujan asema on riittävästi turvattu, Timo Sipilä korostaa.

Hän neuvoo, että sukupolvenvaihdoksen yhteydessä on hyvä laatia ja päivittää muun muassa testamentit ja edunvalvontavaltuutukset.

– Niin turvataan tilan jatko muuttuvissa tilanteissa. ●

– Onnistuneen sukupolvenvaihdoksen voi aloittaa vaikka soittamalla meille, sanoo MTK:n verojohtaja Timo Sipilä.

Metsätilan sukupolvenvaihdoksessa kannattaa ottaa huomioon myös metsävähennysoikeus.

PALVELUA PUHELIMESSA

MTK:n verojohtajan, lakimies Timo Sipilän puoleen voi kääntyä spv- ja verotusasioissa.

YHTEYSTIETOJA

timo.sipila@mtk.fi, p. 040 505 9179

lakipalvelut@mtk.fi

Veropuhelin (jäsenet 0600 17999) joka maanantai klo 9–12

MYLLERRYYS JATKUU

EU-komission ilmastopaketti haastaa suomalaisen maa- ja metsätalouden. MTK vaatii, että jokainen jäsenmaa kantaa oman vastuunsa hiilinieluista.

TEKSTI EVELIINA KIISKI JA ANNE RAUHAMÄKI

KUVAT ANNE RAUHAMÄKI, MIKKO MÄNTYNIEMI JA VM-ARKISTO

EU-komissio julkaisi heinäkuussa ilmastolakipaketin osana 55-valmiuspakettia (Fit for 55), jonka tavoitteena on ilmastoneutraali Eurooppa vuonna 2050. Tavoite edellyttää EU:n nettokasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä 55 prosentilla vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Tavoite edellyttää toimenpiteitä maa- ja metsätaloudessa, ja siksi MTK on ottanut kantaa lakipaketin sisältöön. Johtokunta hyväksyi MTK:n kannanotot ja tarkennukset ilmastopakettiin 22. syyskuuta pidetyssä kokouksessaan.

MTK pitää jäsenistönsä kannalta tärkeimpinä asioina sitä, että päästövähennystoimenpiteet kohdistetaan jäsenvaltioille ja eri toimialoille kustannustehokkaasti. Myös laskentasaäntöjä ja raportointia tulee selkeyttää ja panostaa maaperätutkimukseen ja tiedon lisäämiseen.

Puheenjohtaja **Juha Marttila** arvelee, että poliittiset päätökset ovat vaikeita, sillä ilmastopakettien taloudelliset vaikutukset ovat valtavia.

– Suomen on pidettävä huoli siitä, että hyvän metsänhoidon tuottamaa hiilinielua ei kaapata muiden varallisuudeksi. Ansiot niille, joille ansiot kuuluvat.

Paikallisia valintoja

MTK:n mielestä valtiotason päästövähennystavoitteiden taakanjako ei voi perustua lakipaketissa esitettyyn bruttokansantuote per asukas -jakotapaan.

Sen sijaan MTK kannattaa päästövähennystoimenpiteiden toteuttamista ensisijaisesti siellä, missä niiden toteuttaminen on edullisinta suhteessa niiden vaikuttavuuteen.

MTK painottaa, että lakipaketin tulee mahdollistaa paikallisia valintoja positiivisen ilmastovaikutuksen ja toimialalle oikeudenmukaisen siirtymän saavuttamiseksi. Ottamalla huomioon toimenpiteiden kustannustehokkuus voidaan löytää edullisimmat ja tehokaimmat päästövähennyskeinot valtiotasolla.

– EU:n ilmastopolitiikka on saavutettavissa Pariisin ilmastopöytäkirjan mukaiselle uralle vain siten, että jokainen jäsenmaa hoitaa vastuunsa eikä jätä päästöjään muiden maiden kuitattavaksi. Tämä tarkoittaa Suomen metsänielujen hyödyntämistä Suomessa, tiivistää MTK:n ympäristöjohtaja **Liisa Pietola**.

Luonnontieteelliset kriteerit

Ilmastopakettien toimeenpanon tulee perustua luonnontieteellisiin kriteereihin sekä kansalliseen laskentaan

Lari Lievonen

– Metsänomistajilla on iso rooli hiilensidonnassa, sanoo MTK:n ympäristöjohtaja Liisa Pietola.

hiilidioksidipäästöistä ja -poistumista. Luonnontieteeseen perustuvat laskelmat takaavat johdonmukaisen toiminnan niin maanomistajille, jäsenmaille kuin ympäristölle.

Päästöjen raportointisääntöjen tarkentaminen siten, että tilatason hiilivirrat otettaisiin kaikkine hiilivarastoineen huomioon, onkin viime aikoina ollut yksi MTK:n tärkeimmistä nostoista ilmastokeskustelussa.

Hiilivarastoille ja -päästöille tarvitaan selvennystä siten, että myös lyhytaikaiset hiilivarastot eli sato ja kasvitähteet otettaisiin huomioon. Tämä kannustaisi ilmastolle edullisiin maatalouden toimenpiteisiin eli kunkin peltolohkon satotasojen ja maan multavuuden parantamiseen.

Viljelymenetelmät huomioon

MTK kannattaa myös koko maankäyttösektorin kaikki kaasut kattavan niin sanotun AFOLU-pilarin (agriculture, forestry and other land use) muodostamista.

Maatalouspäästöjen raportointi jakautuu nykyisin kolmeen eri pilariin, mikä hankaloittaa maatalouden päästöjen hallitsemista. MTK on valmis tarkastelemaan maatalouden taakanjakopäätöksessä laskettujen kasvihuonekaasujen

EU-komission kaavailemat kestä-
vän rahoituksen kriteerit toisivat
suomalaisille metsänomistajille
paljon lisää byrokrattia.

Euroopan unioni on nyt säätelässä metsäpolitiikkaa tavoilla, joiden tulisi kuulua kansalliseen päätösvaltaan.

sisällyttämistä samaan pilariin maankäyttösektorin hiilidioksidin kanssa.

Maatalouden päästökertoimet tulisi vahvistaa ottaen huomioon viljelymenetelmät ja maalajit. Esimerkiksi typpilannoitteista syntyvien typpidioksidipäästöjen arviointiin liittyy suurta epävarmuutta. Nykyisessä laskennassa typpilannoitus ja kalkitus koituvat päästöiksi, vaikka ne päinvastoin lisäävät kasvua ja hiilensidontaa.

Eloperäisten maiden päästöt ovat erityisen suuria, ja päästökertoimien tarkennukset auttaisivat löytämään oikeat viljelymenetelmät. Laskennan tulisi huomioida paremmin se, miten viljelymenetelmillä voidaan vaikuttaa päästöjen vähentämiseen ja hiilen sidontaan.

”Jäsenmaat eivät saa jättää päästöjään muiden kuitattavaksi.”

Metsien hiilinielut

Ilmastopakettiin kuuluu oleellisena osana myös muutama vuosi sitten paljon keskustelua herättänyt LULUCF-asetus.

LULUCF (land use, land use change and forestry) pitää sisällään metsien hiilensidonnin ja maankäytön muutoksesta kuten rakentamisesta aiheutuvat päästöt. LULUCF on Suomen kannalta erityisen merkittävä, sillä se määrittelee,

kuinka maankäytön ja metsätalouden päästöt otetaan huomioon ja miten niiden hiilinielut lasketaan osaksi EU:n ilmastotavoitteita.

EU-komission esityksessä monimutkaisten laskentakaavojen sijaan huomioitaisiin aiempaa vahvemmin todellisia hiilidioksidipäästöjä ja hiilinielua.

Liisa Pietolan mukaan MTK ei kannata LULUCF-sektorilla kokonaiskunnianhimon korottamista yli 310 miljoonan hiilidioksidiekvivalenttitonnin tavoitekauden yhteisenä vuositason nieluna.

– Näin siksi, että tavoite olisi realistinen ja päästöjä tuottavilla sektoreilla panostetaan päästöjen vähennyksiin, Pietola toteaa. ●

Edessä jälleen kovaa vääntöä

Europarlamentaarikko **Henna Virkkunen** (Kok./EPP) on valittu Euroopan parlamentin teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan (ITRE) pääneuvottelijaksi LULUCF:n uudistukseen.

– Edellinen LULUCF-asetus on ollut voimassa vuodesta 2018. Asetus vaikuttaa huomattavasti Suomen metsätalouden kehitykseen. Huolena on ollut se, että metsät nähdään ilmastopakettissa vain hiilinieluina eikä taloudellisia ja sosiaalisia näkökulmia otettaisi huomioon, Virkkunen sanoo.

Hän näkee uudistuksessa joitakin parannuksia mutta myös haasteita nykyiseen verrattuna.

– Positiivista on se, että laskentamalli selkiytyy huomattavasti ja että vertailuna käytetään nyt aiempaa tuoreempia tilastoja. Kaikkiaan hiilinieluja halutaan kasvattaa EU-tasolla 15 prosenttia, mikä on kyllä kova tavoite.

Metsätalous tunnetaan huonosti

Suomen metsäsektorin kannalta EU-komission asettama tavoite on Henna Virkkusen mielestä mahdollista saavuttaa, vaikka se vaatii lisätoimia.

– Moni maa kuitenkin kipuilee oman tavoitteensa kanssa isosti. Samoin nielijien kokonaismäärästä käydään jo kovaa vääntöä, joten emme voi tuudittautua siihen, ettei asetukseen esitettäisi käsittelyn aikana muutoksia, ehkä isojakin, Virkkunen ennustaa.

Hän kokee omat vaikutusmahdollisuutensa asiassa hyviksi.

– Tulen laatimaan teollisuusvaliokunnan kannan LULUCF:ään, ja pyrimme tätä kautta vaikuttamaan ympäristövaliokunnan ja koko parlamentin kantaan. Toimin myös tiiviissä yhteistyössä oman EPP-ryhmäni kaikkien 55-valmiuspaketin neuvottelijoiden kanssa eri valiokunnissa.

– Toki parlamentin lopulliset ratkaisut ovat täysin kiinni siitä, kuinka hyvin pystymme poliittisten ryhmien kesken saavuttamaan sovun paketin isoimmista linjoista.

Työtä kuitenkin riittää edelleen koko metsäsektorilla.

– Metsäsektori tekee aktiivista vaikuttamistyötä. Jatkovana vaikeutena on kuitenkin se, että metsätaloutta tunnetaan monissa Euroopan unionin jäsenmaissa tavattoman huonosti. Näkökulma metsiin

Europarlamentaarikko Henna Virkkunen näkee läheltä uuden maankäyttösektori- eli LULUCF-väännön.

on yleensä hyvin suojelupainotteinen.

Europarlamentaarikko toteaa, että metsänhoidon suurta merkitystä metsien hyvinvoinnille tai metsien roolia raaka-aineiden lähteenä ei tahdota EU:ssa ymmärtää.

– Aktiivisesti hoidetut metsät tuovat meille

ratkaisuja ilmastomuutokseen kahta kautta: ne ovat sekä mahtava hiilinielu että kestävien raaka-aineiden lähde.

– Kaikki, mikä nykyään tehdään öljystä, voidaan tehdä myös puusta, Virkkunen muistuttaa. ●

JOULUKINKKU LÄHISIKALASTA

**Myllykoskelaisen
Lukkarin Maatilan
siat ovat ”oman kylän
possua”. Lihan mukana
kulkee QR-koodi.**

Lukkarin Maatilan sikalan toimistihuoneessa on köyhän miehen televisio. Seinässä on ikkuna, josta kävijä saa ihmetellä sikojen puuhia – ja sika ihmisten.

Siat ovat huomiota herättävän hyvän-tuulisia ja virkeitä ja pyrkivät heti ikkunalle, kun isännän hanska heilahtaa. Tulisikohan sieltä jotain hyvää?

– Siat osaavat nousta takajaloilleen ja heilauttaa etusorkat ikkunalaudaa vasten, jos jotain mielenkiintoista tapahtuu, sanoo tilan isäntä **Lasse Lukkari**.

Yrittäjäpuoliso **Satu Lukkari** kertoo, että vaihtelua sikatilan arkeen tuovat vierailevat koululaisryhmät, jotka käyvät tutustumassa tilan toimintaan.

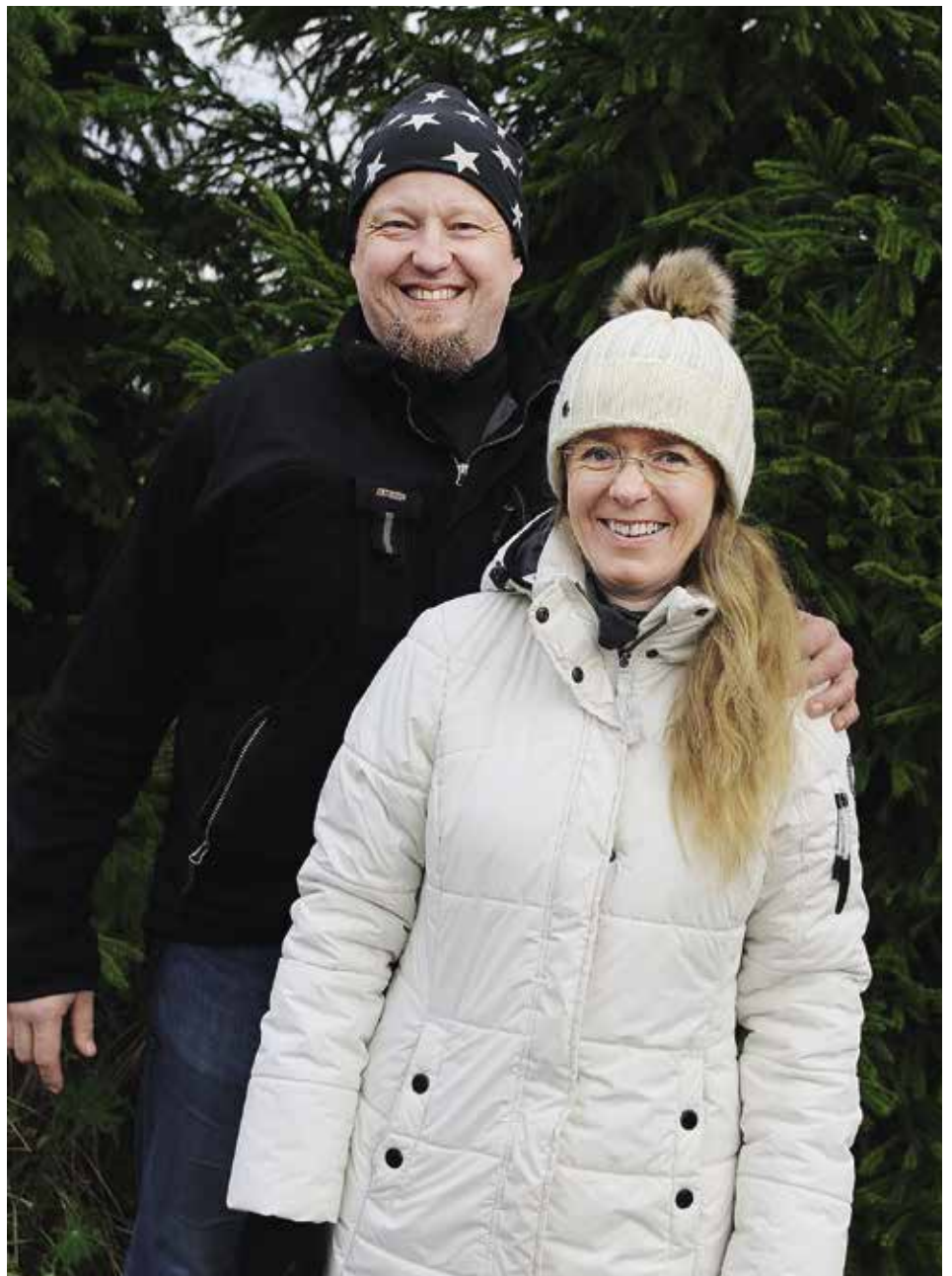
Lukkarin Maatilalla Kouvolan Myllykoskella on ollut sikoja aina. Lihasian-tuotantoon tila erikoistui vuonna 2014, kun uusi sikala valmistui.

Uudessa sikalassa sioilla on enemmän tilaa, peuhu- ja virikeolkea ja muita virikkeitä.

Tilalla sikojen ruoka on juuri niille räätälöityä. Ruuan pääraaka-aineet tuotetaan omalla tai naapureiden pelloilla.

Lyhyet kuljetusmatkat

Osa sioista on ”oman kylän possuja”. Ne eivät reissaa pitkiä matkoja, sillä Lukkarit myyvät siat Liha REM Oy:n teurastamolle, jonne on matkaa vain kolmisenkymmentä kilometriä.

Yrittäjäpari Lasse ja Satu Lukkarin tilalla Kouvolan Myllykoskella on erikoistuttu lihasiantuotantoon.

Sikojen hyvinvointia voi seurata toimistihuoneen ikkunasta.

Siellä siat teurastetaan, paloitellaan ja pakataan, ja pakettiin laitetaan QR-koodi. Sitten liha matkaa myyntiin Kouvolan K-Supermarket Valtariin, jonka kauppiaapariskunta omistaa myös Liha REM Oy:n.

QR-koodi luodaan jo siinä vaiheessa, kun siat lähtevät tilalta. Sikoja lähtee teurastamolle muutaman kymmenen erissä, ja tälle erälle tehdään oma QR-koodi.

– Koodi kulkee läpi koko tuotantoketjun ja tietoa lisätään sitä mukaa kuin sika menee ketjussa eteenpäin, Lasse Lukkari kertoo. Tilalta menee sikoja myös muihin teurastamoihin.

Joulu aiheuttaa Lukkarin Maatilalla sen, että silloin puhutaan vain kinkuis- ta. Joulun alla sika muuttuu kinkuksi ja kesällä grillilihaksi. Sesongin mukaan.

Ruokana viljaa ja härkäpapua

QR-koodi eli ruutukoodi on kaksiulotteinen kuviokoodi, jota voi lukea esimerkiksi matkapuhelimella. Nykitekniikan mukaisesti QR-koodin alle voi liittää rajattomasti tietoa.

– Meillä QR-koodiin ladataan sian ravintotiedot. Lisäksi laitamme tietoa

siitä, kenen viljelemää sian syömä vilja, härkäpapu tai herne on ollut, Lasse Lukkari kertoo.

Teurastamo lisää QR-koodin alle eläinlääkärin todistuksen, kun siat on tarkastettu. Lisäksi koodissa kerrotaan esimerkiksi pakkausajankohta.

– Joihinkin eriin lisäämme

myös ruokareseptejä. Sitten siellä on aina meidän, teurastamon ja kaupan tiedot sekä suorat palautelinkit.

Yhteistyö kannattaa

Lähialueen yrittäjät tekevät yhteistyötä, jossa Lasse Lukkari näkee paljon positiivisia puolia. Yhteistyö mahdollistaa suoran yhteyden teurastamoon, mutkattoman toiminnan ja säästöjen tekemisen tarpeen vaatiessa.

Lukkari kertoo idean yhteistyöstä ja QR-koodista lähteneen pitkien tuttavuuksien perusteella.

– Kun tuntee ihmisiä sieltä ja täältä, joskus ajatukset löytävät toisensa. Löytyi tällainen sopiva konsepti, jota sai ryhtyä tekemään ja kehittämään.

Lukkarin mukaan koodi on vain jatkokehitystä aiemmalle yhteistyölle.

– Liha REM Oy:n kanssa olen tehnyt sikakauppaa niin kauan kuin yritys on ollut olemassa ja K-kauppa Valtarin kanssa kymmenen vuotta.

Lasse Lukkari kuvaa yrittäjän taivalta sarjaksi pitkiä polkuja.

– Osa niistä jalostuu parempaan suuntaan, osa muuttaa muotoaan, osa poluista kuljetaan loppuun. Tämä polku on vain vahvistunut. ●

MYÖS SUORAMYNTIÄ

Lukkarin Maatilalta myydään sianlihaa myös suoraan. Kerran kuussa on lihapäivä, jolloin lihaa myydään laatikoittain.

Joulun alla myydään kinkkuja ja puolikasta sikaa paloiteltuna ja kesällä esimerkiksi grillilaatikoita.

Koko suoramyynä tapahtuu käytännössä ennakkovarausten perusteella.

LISÄTIETOJA
lukkarinmaatila.fi

KANNATTAVUUS KRIISISSÄ

Ruokamarkkinat eivät toimi, kustannukset karkaavat, maatalous on ajautunut kriisiin. Tuhansilla tiloilla kyse on eloonjäämistä.

Viestit maataloilta ovat olleet pitkin syksyä huolestuttavia. Meno markkinoilla on holtitonta. Välttämättömien tuotantopanosten, kuten lannoitteiden, osorehujen ja energian, hinnat kohoavat jyrkästi.

Tällä hetkellä voidaan puhua koko ruokajärjestelmää koskevasta kriisistä. Alkaneen talven aikana tuhansilla suomalaistiloilla käydään eloonjäämis-

taistelua. Alkutuotanto ottaa ensimmäisenä iskut vastaan, ja sitä kautta vaikutukset leviävät laajemmallekin.

– Kriisejä tulee ja menee, mutta tämä näyttäytyy aivan uudenaikaisempiin vuosiin verrattuna, tilannetta pohtii lypsykarjatilallinen **Mika Nieminen** Ylöjärveltä.

– Kaikki tapahtui nopeammin. Tähän saakka hintojen nousut ovat molemmin puolin olleet tasaisempia, Nieminen jatkaa.

MTK:n Juha Marttila vaatii tehokkaammin toimivia ja oikeudenmukaisempia ruokamarkkinoita.

Jatkuvuus uhattuna

Maatiloilla laskupinot ovat jo tovin kasvaneet. Hintaralli on hurjaa. Taus-talla on myös haastava kesä, sillä useilla tiloilla sadot jäivät kuivuuden vuoksi tai muista syistä heikoiksi.

– Karjatiloiilla, joilla ei ole omaa rehua, kaikki joudutaan ostamaan huippuhinnoilla. Rahat eivät yksinkertaisesti riitä. Joidenkin tilojen kohdalla kyse on enää viikoista, Mika Nieminen povaa.

Lisähaasteita tuo se, että lainarahaa

on huonosti saatavilla. Maatilat ovat investoineet valtavasti markkinoiden ja yhteiskunnan vaatimusten mukaisesti, ja tiloilla on haettu kilpailukykyä ja tuottavuutta. Samaan aikaan on tehty merkittäviä panostuksia ympäristönsuojeluun ja tuotantoeläinten hyvinvointiin.

– Kustannusten nousu on tänä syksynä poikkeuksellisen suurta. Siihen ei pysty tiloilla reagoimaan mitenkään, kun tuotteiden hinnat ovat mitä ovat, Nieminen sanoo.

– Tämä on iso kysymys tulevaisuutta silmällä pitäen, ja olen tätä paljon pohtinut. Jatkuvuuden kannalta on äärimmäisen tärkeää, että viljelijät selviytyvät vaikean taloustilanteen yli. Eihän tämä lopullinen tilanne voi olla, sillä ruokaa pitää tuottaa jatkossakin.

Maksuvalmius turvattava

MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttilan** mielestä nykytilanteeseen on jouduttu ennen muuta siksi, että maatalouden kannattavuutta on laiminlyöty jo pitkään.

Jo yli kymmenen vuotta sitten valtioneuvosto asetti työryhmän pohtimaan maatalouden kärjistynyttä kannattavuuskriisiä. Silloin todettiin, että tilanetta ei saa päästää heikentymään.

– Maatalousyrittäjät ovat sitoutuneet vahvaan ilmasto- ja ympäristötyöhön ja parantamaan eläinten hyvinvointia. Mutta näyttää siltä, että ketään muita halukkaita maksajia tälle työlle ei löydy,

Marttila ihmettelee.

Hän korostaa, että kannattavuuskriisin akuutissa vaiheessa tärkeintä on turvata tilojen maksu-

valmius. – Siihen tarvitaan rahaa! Rahaa markkinoilta, pankeilta joustoa ja toimenpiteitä yhteiskunnalta.

– Jatkossa olennainen kysymys on se, miten ruokamarkkinat saadaan toimimaan tehokkaammin ja oikeudenmukaisemmin.

Talouden suunnittelua

Osuuspankin maatalouspalvelupäälliköllä **Matti Romsilla** on puolisonsa kanssa lammastila Vihdissä. Vaikka nurmisato oli tänä vuonna hyvä, kus-

”Ruokavienti vähentäisi riippuvuutta kotimarkkinoista.”

– Ruokaa pitää tuottaa jatkossakin, toteaa ylöjärveläinen maatalousyrittäjä Mika Nieminen.

tannusten nousu näkyy tilalla. – Tarkkana pitää olla, mihin rahat menevät ja mihin on varaa.

– Talouteen pitää perehtyä ja suunnitella toimintaa entistä tarkemmin. Myös omaan talousosaamiseen kannattaa panostaa. Se on se iso investointi, joka kannattaa henkilökohtaisella tasolla tehdä, Roms ehdottaa.

Esimerkiksi Osuuspankillla on omia talousvalmennuksia asiakkaille. Valmennuksessa käydään lävitse maatalouden suunnitteluun ja lukujen tulkintaan liittyviä asioita sekä herätetään ajatuksia siitä, miten oman tilan taloutta voisi suunnitella tehokkaammin.

Matti Romsin mukaan talouden suunnittelmallisella tehostamisella voidaan saada tilatasolla aikaan merkittäviäkin säästöjä. – Meillä Osuuspankissa ovat nyt ensimmäiset valmennukset käynnissä. Teemme yhteistyötä muun muassa ProAgrian kanssa. Esimerkiksi aloittavia yrittäjiä on paljon mukana koulutuksessa, Roms kertoo.

Yrittäjätulon raju lasku

Yhtenä suurimpana ongelmana on nyt kustannusten erittäin nopea nousu.

Ei ole olemassa mekanisme, jolla tuottajahinnat reagoisivat kustannusten nousuun.

MTK:n maatalousjohtajan **Johan Åbergin** mukaan tuotantopainosten raju hinnannousu painaa yrittäjätulon tänä vuonna peräti 25 prosentin laskuun. Kaikissa tuotantosuosunnissa ollaan tulossa reilusti alaspäin.

Maataloustuissa ei ole tapatumassa merkittäviä muutoksia tänä eikä ensi vuonna. Tilakoko kasvaa, mutta maatalouden kannattavuus ei kohene.

– Eroja maatilojen kesken toki on, mutta Luonnonvarakeskuksen tilastot osoittavat, että myös ne tilat, jotka ovat luokassa hyvä, tulevat alaspäin. Trendi on ollut näin jo pitkään, Åberg kertoo.

Elintarviketeollisuuden liikevaihto kasvaa, samoin volyymi. Pellervon taloustutkimus ennustaa ruuan hinnan nousevan kaksi prosenttia ensi vuonna.

– Se on hyvä merkki, mutta haaste on siinä, miten nousu saataisiin ohjattua tuottajahin-

toihin, sanoo Åberg.

Mitä voidaan tehdä?

Suomen talous kasvaa ja kullutus pysyy vahvana, mikä on positiivinen asia.

Ruokamarkkinat ovat nekin kasvussa. Päivittäistavaroiden myynti ylittää 20 miljardin rajan, ja ruuan myynnin liikevaihto kasvaa 300 miljoonalla eurolla.

Samaan aikaan tuotantopanokset kallistuvat noin 10 prosenttia ja maatalouden yrittäjätulo alenee 20 prosenttia eli noin 215 miljoonaa euroa.

– Ei tästä voi muuta johtopäätöstä vetää kuin sen, että maatalousyrittäjän on saatava suurempi osuus ruuan hinnasta, Johan Åberg toteaa.

– Näin ei voi jatkua, että markkinat kasvavat sadoilla miljoonilla euroilla vuosittain ja maatalouden yrittäjätulo alenee suurin piirtein saman verran.

Valtion maksuvalmiuslainoja?

Lyhyen aikavälin toimenpiteiksi Åberg ehdottaa neuvotteluja pankin kanssa, esimerkkinä lyhennysvapaat ja lainojen uudelleenjärjestelyt.

Myös MTK käy omat keskustelunsa pankkien kanssa, jotta ne olisivat mahdollisimman joustavia lainojen järjestyksessä ja muissa tuottajia helpottavissa toimenpiteissä.

– Valtiolta edellyttämme valtiontakausmaksua valmiuslainoihin. Tähän on jo valmis lainsäädäntö olemassa. Maksuvalmiuslainoja käytettiin muun muassa koronan jälkihoidossa ja Venäjän vientirajoituksissa.

– Tästä pitäisi saada nopeasti haku auki, jotta pankit saisivat takausta käytöpääomailloille, Åberg sanoo.

Lisäksi voidaan nopeuttaa maataloustukien maksatuksia. Viimeisenä keinona, jos tilanne vielä nykyisestäkin pahe- nee, valtiolla on mahdollisuus myöntää maataloille suoria kriisitukia.

Kaupan keskusliikkeillä on meneillään neuvottelut alkuvuoden valikoima- ja hintajaksosta.

– Näissä neuvotteluissa on saatava merkittäviä hintojen nousuja alkutuotajille, Johan Åberg vaatii.

Matti Roms katsoo tilannetta sekä viljelijän että pankin edustajan näkökulmasta.

Hinnoitteluun joustavuutta

Pitkän aikavälin toimenpiteinä MTK haluaa, että elintarvikemarkkinalaki avataan ja siihen tehdään tarvittavat muutokset elintarvikeketjun neuvotteluvoiman tasaamiseksi.

MTK ehdottaa, että lakia muutetaan siten, että päivittäistavarakaupassa maataloustuotteiden hinnoittelujakso on maksimissaan kaksi kuukautta ja kilpailutus käydään aikaisintaan kaksi kuukautta ennen hinnoittelujakson alkamista.

– Markkinoita säädellään muutenkin monesta syystä. Miksi ei voitaisi säädellä myös ruokamarkkinoita, kun se liittyy niin voimakkaasti ruuantuotannon kannattavuuteen, Åberg kysyy.

Määräävässä markkina-asemassa oleva päivittäistavarakauppa on vaatinut vihannesten ja kasvien tuottajilta, että hinnat lyödään lukkoon heinäkuun loppuun 2023 saakka. Eli tänä syksynä pitäisi sopia hinnat kahden vuoden päähän.

– Ajatus on absurdi tässä markkina-tilanteessa. Näin epävarmoina aikoina pitäisi tuottajan pystyä lyömään hinnat kiinni. Joku roti sentään, puuskahtaa Åberg.

Lisäarvoa viennillä

Toinen tärkeä asia Johan Åbergin mielestä on kotimarkkinariippuvuuden vähentäminen. Elintarvikkeille pitää hakea lisäarvoa kansainvälisiltä markkinoilta.

MTK teki jo vuosi sitten valtiolle esityksen siitä, miten elintarvikementiä voitaisiin lisätä muun muassa uusien vientipalveluiden avulla. Niissä tuottajat ja yritykset ovat myös itse mukana. Valtio olisi mukana edistämässä vientipalveluiden syntymistä.

Muita pitkän aikavälin toimenpiteitä voisivat olla kuluttajien luottamuksen vahvistaminen, tutkimus ja kehitystyö, digitalisaatio sekä muut kustannuksia alentavat toimenpiteet kuten neuvonta ja koulutus.

Myös lannoitteiden suojatulleihin on uskallettava puuttua. Lisäksi on kehitettävä riskinhallintatyökaluja ja satovahinkovakuutuksia.

Selvää on, että nyt tarvitaan yhteiskunnan toimenpiteitä, jotta meillä on myös tulevaisuudessa kestävää ja vas-

MTK:n maatalousjohtaja Johan Åberg on pöyristynyt päivittäistavarakaupan vaatimuksista, että tuottajahinnat pitäisi nyt lyödä lukkoon kahden vuoden päähän.

tuullista omaa ruuantuotantoa. Jos mitään ei tehdä, suomalainen ruokaturva ja huoltovarmuus ovat vaarassa. ●

”Tärkeintä on nyt turvata akuutti maksuvalmius.”

RUISTA RANTEESSA

YHTEISTYÖTÄ METSISSÄ

TEKSTI KATARIINA LATVA KUVAT KATARIINA LATVA JA VM-ARKISTO

Metsästyskausi on parhaillaan käynnissä ympäri Suomen. Metsästys ei kuitenkaan onnistu ilman maanomistajan lupaa.

Valtaosa yksityisistä maanomistajista on vuokrannut maidensa metsästysoikeuden paikalliselle metsästysseuralle.

Vain harvoin seurat maksavat metsästysoikeudesta rahavuokraa. Useimmiten maanomistajat saavat kutsun hirvi-peijaisiin ja ne onnekkaimmat, joiden maille saalis on kaatunut, hirtvipaistin.

Lähivuosina metsästysmaiden omistusrakenteessa tapahtuu muutoksia, kun seuraava sukupolvi tulee metsänomistajiksi. Metsästäjien ja maanomistajien yhteistyön tarve korostuu.

Lisäksi seuroihin ympäri Suomea kaitaan uusia innokkaita metsästäjiä, niin miehiä kuin naisiakin.

Hyvä alku harrastukselle

Joonas Peuhkuri on 24-vuotias yrittäjä Kanta-Hämeen Humppilasta. Peuhkurin perhe omistaa maata, joka on vuokrattu metsästysseuran käyttöön.

– Olen ollut mukana metsästysseuran toiminnassa jo kymmenen vuotta, Peuhkuri toteaa hetken laskeskeltuaan.

Hän lähti nuorena poikana omin päin mukaan metsästysseuraan, sillä muita perheenjäseniä metsästys ei kiinnostanut. Seudun harrastusmahdollisuudet nuorille olivat melko heikot. Metsästys antoi Joonakselle tilaisuuden kokeilla uutta, liikkua luonnossa ja saada oppia kokeneemmilta.

– Sain seurassa hyvän vastaanoton. Minut otettiin siipien suojaan ja opetettiin hiljalleen kaikki tarvittava.

Rohkeasti tutustumaan

Nyt Joonas Peuhkuri on ensimmäistä vuotta seuransa jahtivoutina. Valkohäntäpeurojen metsästys käy Humppilan seudulla jo melkein työstä, sillä metsäs-

tyksestä huolimatta peurakanta on kasvanut varsinkin lounaisessa Suomessa.

Peuhkuri on hieman huolissaan metsästäjäkunnan ikääntymisestä. Nuoria, innokkaita metsästäjiä tarvitaan, jotta seurat pysyvät elinvoimaisina.

– Kannattaa olla rohkea ja kysyä lähi-seuroilta, pääsisikö lajiin tutustumaan. Kaikkialla on tarvetta uusille metsästäjille, hän vinkkaa.

Mitä hyötyä maanomistaja saa maidensa vuokraamisesta metsästyseuran käyttöön? Hirvenmetsästys vähentää taimikkotuhoja, ja peurakannan kurissa pitäminen auttaa maanviljelijöitä.

Metsästäjät myös ilmoittavat maanomistajille, jos huomaavat näiden metsissä jotakin poikkeavaa. Erityisesti kauempana asuvat maanomistajat hyötyvät näistä tiedoista, jos metsäpalstalle ei pääse säännöllisesti.

Tiheän peurakannan alueella sorkkaeläinkolarit ovat arkipäivää. Näin metsästys hyödyttää myös autoilijoita tuottamalla turvallisemman tien.

”Kannattaa kysyä, pääsisikö tutustumaan.”

Valto Kontro

Tiheän valkohäntäpeurakannan alueilla metsästys käy seurojen jäsenille melkein työstä.

Joonas Peuhkuri ja hirvenvasa. Vallu-noutaja haettiin jäljittämään kaatunut vasa tiheästä taimikosta.

Yhteiset pelisäännöt

On tärkeää varmistaa se, ettei maanomistajan omaisuus kärsi metsästyksestä. Erikseen maanomistajan kanssa sovitaan esimerkiksi hirvieläinten ruokintapaikoista ja nuolukivistä, riistakameroista, passitorneista ja muista kiinteistä rakenteista.

Myös metsäteihin liittyvät asiat sovitaan erikseen.

Metsästyseurat toivovat, että heille ilmoitettaisiin muutoksista maanomistajuudessa. Näin voidaan taata toimiva yhteistyö. Maanomistajien kannattaa myös kertoa sukupolvenvaihdon yhteydessä jatkajille, että maat on vuokrattu metsästyseuralle, jotta tieto ei tule näille yllätyksenä.

Metsästysvuokrasopimus pohja löytyy MTK:n verkkosivuilta jäsenkirjautumisen takaa. ●

OPISKELIJAT MUKAAN

Helsingin yliopistossa toimii kaksi metsästysyhdistystä, Viikin akateemiset metsästäjät ja metsäylioppilaiden Hyytiälän hirvestäjät. Molemmat tarjoavat oppia metsästykseseen ja järjestävät jahteja.

Usea opiskelija onkin innostunut, suorittanut metsästäjäututkinnon ja liittynyt myöhemmin oman kotipaikkansa metsästyseuraan.

Tilanjoen valuma-alueen pinta-ala on yli 400 neliökilometriä. Valuma-alueella on myös yksityismaita.

KUORMITUS KURIIN

VALVE-metsähankkeessa suunnitellaan metsätalouden vesienhoitoa ja ehkäistään kiintoaineiden ja ravinteiden huuhtoutumista vesistöihin.

Metsänhoitoyhdistys Rokua-Paljakka laatii Tilanjoen alueella käynnistyneessä VALVE-metsähankkeessa vesistöystävällisen metsänhoidon suunnitelmia metsänomistajien käyttöön.

VALVE-hanketta rahoittavat John Nurmisen Säätiö, Metsähallitus sekä maa- ja metsätalousministeriö ja ympäristöministeriö. Avustusta hallinnoi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.

Tilanjoen valuma-alue Kiiminkijoen vesistöstä Pohjois-Pohjanmaalta löytyi hankekohteeksi yhteistyössä Metsähallituksen kanssa. Valuma-alueella on ojitettuja turvemaita, yksityismaita, valtion

monikäyttömetsiä ja suovaltaisia suoje-lualueita.

Vesiensuojelu tärkeässä roolissa

– Tilanjoen valuma-alue on erinomaises-sa kunnossa ja jokiympäristönä monin tavoin arvokas. Tavoitteena on vesistön säilyminen hyväkuntoisena myös tulevai-suudessa, kertoo John Nurmisen Säätiön projektipäällikkö **Anna Saarentaus**.

Hanke kehittää ja pilotoi metsätalou-den valuma-alueen yhteistoimintaa ja välittää maanomistajille tietoa vesistöys-tävällisestä metsätaloudesta.

Vesienhoitosuunnitelmat tekee Metsänhoitoyhdistys Rokua-Paljakan metsäneuvoja **Aino Hyttinen**, joka on perehtynyt metsätalouden vesiensuojelu-

asioihin ja ollut mukana monissa ojitus-hankkeissa.

– Opinnäytetyössäni laadin aikoinaan kunnostusojituksen kuormituslaskelmia, mutta eniten olen oppinut tekemällä, Hyttinen kertoo.

– Me metsänhoitoyhdistyksessä näem-me tämän niin, että metsätalouden toi-mintaympäristö muuttuu ja meidän pitää opetella uutta. Vesiensuojelu on tulevai-suudessa entistä tärkeämmässä roolissa myös metsätaloudessa.

Useita ratkaisuja tarjolla

Kaikesta maankäytöstä aiheutuu vesistö-kuormitusta. Metsätaloudessa sitä syn-tyy erityisesti kunnostusojituksista sekä maanmuokkauksesta uudistushakkuiden yhteydessä.

Vesienhoitosuunnitelmassa muun muassa tunnistetaan valuma-alueen eroosioherkät kohteet sekä alueen vesistöjä hyödyttävät vesiensuojelutoimenpi-teet.

– Vesiensuojelu on metsätaloudessa entistä tärkeämmässä roolissa, toteaa mhy Rokua-Paljakan metsäneuvoja Aino Hyttinen.

Metsätalouden vesistövaikutusten vähentämiseen on olemassa paljon hyviä käytäntöjä, suunnittelutyökaluja ja teknisiä ratkaisuja.

Vesistökuormitusta hallitaan esimerkiksi kunnostusojitustarpeen arvioinnilla, huolellisella ennakkosuunnittelulla ja valumavesien virtaaman säädöllä sekä erilaisten vesiensuojelurakenteiden, kuten pintavalutuskenttien avulla.

”Suunnittelusta saadaan arvokkaita kokemuksia jaettavaksi.”

Puita laskeutusaltaisiin

Muita mahdollisia rakenteita ovat esimerkiksi virtaamansäätöpadot laskeutusaltaissa, ojiin tehtävät luontaista uoman rakennetta jäljittelevät pohjapadot, pinta-
valutuskentät ja kosteikot.

Aino Hyttinen on kiinnostunut ko-
keilemaan myös menetelmää, jossa laskeutusaltaaseen laitetaan pieniä puutavaranippuja. Niiden tarkoitus on kerätä ravinteita kasvattamalla päälleen biofilmiä ja levää.

– Siitä on saatu hyviä tutkimustuloksia, joten kokeilimme sitä yhdelle hankkeelle tänä kesänä. Luultavasti ensi kesänä

saamme silminnäkettäviä tuloksia kokeilustamme, Hyttinen kertoo.

Maanomistajat myönteisinä

Tilanjoen valuma-alue on Natura-
ra-
aluetta, ja siellä on sekä yksityisten maanomistajien että Metsähallituksen omistamia maita. Maanomistajia on yhteensä noin 30. Heidät kaikki kutsuttiin mukaan osallistumaan suunnitelman tekemiseen, ja

suhtautuminen on ollut positiivista.

– Myös maastosuunnitteluun pääsee osallistumaan, mutta vain kaksi metsänomistajaa on ilmoittanut haluavansa metsään mukaan, Hyttinen kertoo.

Maastokäynnin ja suunnittelun jälkeen asiasta kiinnostuneille maanomistajille tehdään ehdotuksia, millaisia vesiensuojelutoimia heidän maillaan voisi metsänhoitotöiden yhteydessä toteuttaa.

Niitä ei ole pakko toteuttaa, ja monin paikoin ne liittyvät mahdollisesti vasta tulevaisuudessa tehtäviin muihin toimenpiteisiin kuten hakkuisiin tai kunnostusojituksiin.

Kokonaisuuden ehdoilla

Suunnitelma ei rajoita metsien käsittelyä. Sen sijaan valmistuttuaan se on metsänomistajien vapaassa käytössä mahdollisia yhteishankkeita, tilakohtaisia metsäsuunnitelmia ja metsänkäsittelypäättöksiä varten.

Aino Hyttisen mielestä hankkeessa on erityisen hienoa se, että kerrankin pääsee tarkastelemaan kerralla laajempaa kokonaisuutta eikä vain yhden metsätilan aluetta kerrallaan. Ei siis tarvitse toimia tilarajojen ehdoilla vaan luonnon ehdoilla, jolloin lopputuloskin on varmasti tehokkaampi.

Suunnittelu toteutetaan hankerahalla, joten maanomistajille se on ilmaista. Lisäksi hankkeen kautta on mahdollisuus hakea rahoitusta käytännössä toteutettaville toimenpiteille, jos niihin päädytään.

– Nämä rakenteethan ovat todella edullisia toteuttaa, kun pääosin niissä maksaa vain kaivutyö, Hyttinen korostaa. Tarvittava pieni määrä puuainesta löytyy yleensä vierestä.

Tavoitteena pelastaa Itämeri

John Nurmisen Säätiön tavoitteena on pelastaa Itämeri ja sen perintö tuleville sukupolville.

– Olemme systemaattisesti tarttuneet Itämeren rehevöitymistä aiheuttaviin suurimpiin päästölähteisiin ja etsineet toimijoiden kanssa kustannustehokkaita keinoja päästöjen vähentämiseksi, Anna Saarentaus kertoo.

Uusien tutkimustulosten mukaan metsätalouden vesistökuormituksen merkitys on suurempi ja pitkäkestoisempi kuin on aiemmin tiedetty. Erityisesti ojitetuilta turvemailta valuu vesistöihin

Kiiminkijoen sivuhaara

● **Tilanjoki** on Kiiminkijoen sivuhaara. Se saa alkunsa Jorvasjärvestä ja laskee Kiiminkijokeen.

● **Joen kokonaispituus** on noin 12 kilometriä, putouskorkeus noin 15 metriä ja valuma-alueen pinta-ala 405 neliökilometriä.

MTK MENOSSA MUKANA

Metsäneuvoja Aino Hyttinen on perehtynyt vesiensuojeluun sekä opinnoissaan että työssään.

ravinteita, kiintoainetta, humusta ja liukoista hiiltä.

– Haluamme edistää vesistöystävällistä metsätaloutta ja tukea uusien ratkaisujen ja suunnittelutyökalujen käyttöönottoa.

Säätiöllä katse on tulevassa. – Metsätalouden kannustinjärjestelmää ollaan uudistamassa suuntaan, joka painottaa monitavoitteista suometsien hoidon suunnittelua ja vesiensuojelun kannalta välttämättömien toimenpiteiden toteuttamista, Saarentaus sanoo.

– Uskomme, että Tilanjoen valuma-alueen suunnittelusta saadaan arvokkaita kokemuksia myös muille alueille jaettavaksi. ●

Laskeutusaltaaseen laitettu puu kerää vedestä ravinteita.

ELÄMÄNTAPANA LIIKUNTA

MTK-Pohjois-Karjalan puheenjohtaja Jouni Mäkisalo harrastaa seikkailu-urheilua, joka tuo antoisaa vaihtelua tuottajan arkeen.

Kontiolahtelainen sianlihan-tuottaja **Jouni Mäkisalo** on harrastanut seikkailu-urheilua nyt muutaman vuoden. Ennestään hän harrasti suunnistusta ja hiihtoa sekä esimerkiksi koirajuoksua.

– Seikkailu-urheilu on sekä henkisesti että fyysisesti vaativaa, mutta ennen kaikkea se on antoisaa, oman itsensä ylittämistä, kuvailee Mäkisalo, 56.

Seikkailu-urheilu eli multisport on kestävyyslaji, jossa suunnistetaan vaihtelevassa maastossa yleensä kahden tai kolmen hengen joukkueina.

Reitit eivät ole tiedossa ennakkoon vaan tulevat kilpailijoille yllätyksenä. Reittiä edetään juosten, pyöräillen ja meloen. Välillä matkaa taitetaan myös uimapatjalla, jota kilpailijat joutuvat kantamaan mukanaan.

Matkan varrella on tehtäviä, jotka pitää suorittaa tai joukkueille tulee aikasakko.

Rillit pois ja veteen

Kilpailut alkavat yleensä prologilla, jonka tarkoituksena on saada porukka hajoamaan.

– Kerran joukkueen jäsenet olivat kiinnitettynä toisiinsa. Kilpailun alettua piti ensin selvittää narusteet toisiinsa kiinnitettynä.

Lari Lievonen

Jouni Mäkisalo ehtii harrastaa liikuntaa myös saksanpaimenkoiriensa Kentsun (vas.) ja Neelin kanssa.

– Sen jälkeen yllätystehtävänä oli kii-vetä viiteen metriin ja hypätä veteen. Otin silmälasit pois ja hyppäsin, ja matka jatkui. Jos kyseessä ei olisi ollut kilpailutilanne, en välttämättä olisi hy-pännyt, Jouni naurahtaa.

Mikäli hän olisi kieltäytynyt tehtäväs-tä, joukkue olisi joutunut kärsimään 15 minuutin aikasakon.

Haasteita Hossassa

Kilpailut vaihtelevat muutaman tunnin pituisista yön yli kestäviin suunnis-tustaipaleisiin. Jouni on useimmiten osallistunut viitisen tuntia kestäviin ki-soihin.

Lost in Kainuu on Suomen van-hin ja suurin

seikkailu-urheilutapahtuma, johon osallistuu jopa kolmesataa kilpaili-jaa. Sen haastavin sarja nelihenkisille sekajoukkueille on 48 tuntia kestävä suunnistus, kokonaispituudeltaan yli 300 kilometriä.

Viime syyskuussa kisa järjestettiin Hossan-Kylmäluoman alueella.

– Liian kovaa ei passaa mennä, ja pää pitää pitää kylmänä, Mäkisalo sanoo.

Suklaata energiaksi

Hyvä peruskunto on osallistujille tärkeä, samoin hyvät varusteet. Laadukkaaseen maastopyörään kannattaa satsata, sillä

matkaa taite-taan vaihte-le-vassa maastossa. Myös juoma-reppu tarvitaan,

”Liian kovaa ei passaa mennä.”

ja mukaan on hyvä varata suklaata ja energiapatukoita.

– Kilpailuissa saa nauttia suklaata hyvällä omallatunnolla, Mäkisalo nauttii.

Joukkueen jäsenistä yksi voi hallita suunnistuksen, toinen on peto pyöräilemään, kolmas hyvä uimari, ja kaikki osaavat ratkaista eteen tulevia ongelmia. Näin vastuu jakautuu tasaisemmin ja kaikkien kyvyt hyödynnetään.

– Välillä omat vahvuudet voivat olla kilpailun kannalta ratkaisevia, kun eteen tulee osuus, jonka pystymme suunnittelemaan paremmin kuin muut joukkueet.

Yllätyksiä luvassa

Seikkailu-urheilussa on Jouni Mäkisalon mielestä hauskin reittien yllätyksellisyys, yhdessä tekeminen ja tilaisuus ylittää itsensä.

– Koskaan ei tiedä tarkkaan, mitä on luvassa. Sen takia lajia jaksaa harrastaa.

Kilpailuja järjestetään Suomessa vuosittain kymmenkunta, ja osallistujia on kiitettävästi.

Multisport-harrastajilla ei ole järjestöä tai liittoa, joka vetäisi kokonaisuutta,

Marko Tuovinen

Jouni Mäkisalo (edessä) vuonna 2020 Kontiolahdella järjestetyssä Sisu-Seikkailussa parinaan Jussi Hyvönen.

vaan kisat pistetään pystyyn ja järjestelyt hoidetaan talkoovoimin. Seikkailu-urheilusta kiinnostuneita Jouni Mäkisalo kehottaa liittymään esimerkiksi lajin harrastajien Facebook-ryhmään.

– Mukaan pääsee, eikä osallistumiseen tarvita ammattiurheilijan taustaa. Harjoittelakin voi missä vain, kunhan intoa riittää. ●

LUE LISÄÄ LAJISTA

endurancelainuu.fi

multisport.fi

napapiirinseikkailija.com

seikkailu-urheilu.fi

MUISTA HYÖDYNTÄÄ JÄSENEDET!

MTK:n, metsänhoitoyhdistyksen ja SLC:n jäsen, ota käyttöön meitä varten neuvotellut jäsenedut ja tarjoukset.

TEKSTI MERJA ELOMAA KUVAT VALMISTAJAT

MTK Hankinnoilta saat jäsenetuja ja bonuksia ajankohtaisista tuotteista. Talven tullen BRP:n Lynx- ja Ski-Doo-moottorikelkat sekä Can-Am-mönkijät ja SSV-ajoneuvot liikuttavat sinua helposti ja mukavasti paikasta toiseen. Varaudu talveen ja hyödynnä MTK Hankintojen jäsenbonus tehdessäsi moottorikelkkahankintoja. Tutustu uusiin malleihin ja ominaisuuksiin valtuutetulla jälleenmyyjällä.

Jäsenenä saat BRP:n Lynx- ja Ski-Doo-moottorikelkoista bonusta 150 euroa ja 15 prosentin alennuksen valtuutetun jälleenmyyjän asentamista lisävarusteista. BRP:n CanAm-mönkijöistä voit saada bonusta 180 euroa ja SSV-ajoneuvoista 300 euroa.

Näin saat alennuksen

1. Saat 15 %:n alennuksen valtuutetun BRP:n Lynx- ja Ski-Doo-jälleenmyyjän asentamista alkuperäisistä lisävarusteista kaupanteon yhteydessä. Näytä jälleenmyyjälle jäsenkorttisi. Alennusta et voi saada jälkikäteen.

2. Hae bonusta kolmen kuukauden kuluessa ajoneuvon luovutuksesta MTK Hankintojen kautta. Bonuksen myöntää ajoneuvon maahantuoja ja se maksetaan rahana.

3. Lähetä omat ja ajoneuvon tiedot bonushakemusta varten osoitteella info@mtkhankinnat.fi

4. Tarvitsemme bonusta varten seuraavat tiedot:

- nimi (sinun täytyy olla rekisteröity ajoneuvon omistaja)
- MTK-, Mhy- tai SLC-jäsennumerosi
- sähköpostiosoitteesi
- ajoneuvon merkki ja malli
- ajoneuvon rekisterinumero ja mönkijän tai moottorikelkan valmistenumero
- ajoneuvon luovutuspäivä

Nissanin jäsenetu laajentui

Saat 350 euron bonuksen, kun ostat uuden Nissanin. Bonus myönnetään myös kampanjahintaisista autoista. Bonus koskee myös Juke-mallia mutta ei Xtrail-eikä Micra-malleja. Maahantuoja maksaa bonuksen, ja sitä haetaan MTK Hankintojen kautta kolmen kuukauden kuluessa

auton luovutuksen jälkeen.

Nyt voit rekisteröidä auton myös henkilötunnuksellesi.

1.10.2021 alkaen rekisteröityjä Nissaneita ei enää tarvitse rekisteröidä yritykselle (y-tunnusle). Yrityksellä tarkoitetaan myös yksityistä elinkeinonharjoittajaa.

Motonet PRO – avaa yritystili

10 %:n alennus normaalihintaisista Motonet PRO Partner-brändien tuotteista. Tuotemerkkejä ovat muun muassa Oregon, Bahco, AEG, Knipex, Mirka, Senco, Telwin, Blåkläder, Jalas, Fiskars, Sika, CRC, Nilfisk ja Tegera. Jäsenenä kerrytät hankinnoistasi vuosihyvitystä tuplana jo ensimmäisestä eurosta alkaen. Tätä etua et saa muualta!

Näin saat jäsenedut käyttöön

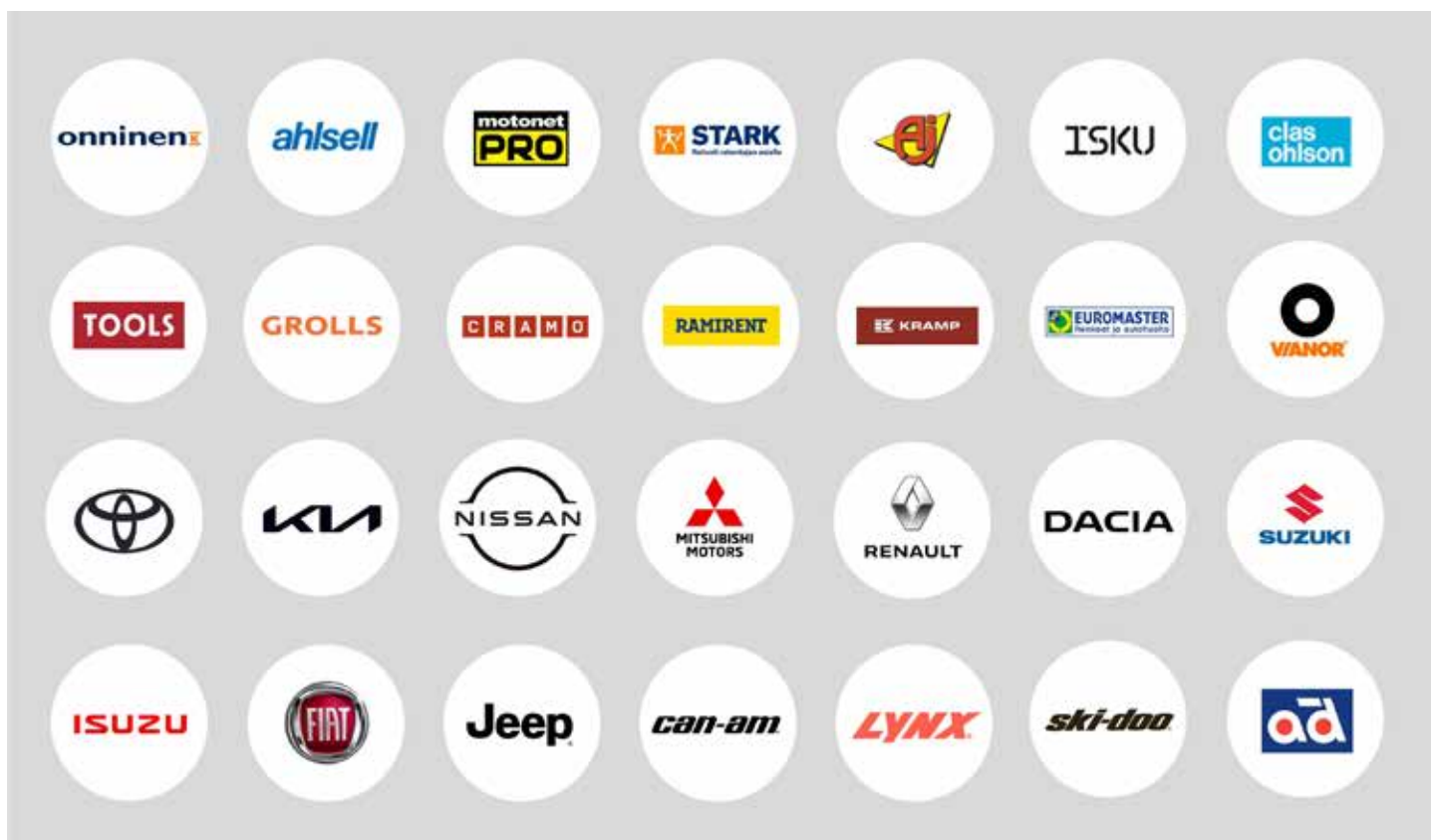
Jäsenetujen käyttö edellyttää aina voimassa olevaa jäsenyyttä. Tilinavaus tehdään verkkosivun mtkhankinnat.fi kautta, jolloin ensin tarkistetaan jäsenyyden voimassaolo jäsennumerolla ja postinumerolla. Jäsentietojen pitää siis olla ajan tasalla. Voit käyttää MTK-, Mhy- tai SLC-jäsennumeroa. Jäsennumerosi löytyy jäsenmaksulaskusta ja jäsenkortista.

Niitä jäsenetuja käytettäessä, joissa tilinavausta ei vaadita, tuotteen myyjä tarkistaa henkilön MTK- tai Mhy-jäsenyyden etua myöntäessään. Jäsenkortti kannattaa pitää aina mukana joko paperisena tai mobiilikorttina.

Jäsenkortti älypuheliin

Euromasterin, Vianorin, Cramon, Ramirentin, Clas Olssonin ja Iskun jäsenedut saat näyttämällä jäsenkorttia. Kätevimmin se hoituu, kun lataat jäsenkortin älypuheliin.

1. Kirjaudu jäsenpalveluportaaliin <https://oiva.crmieportal.com/login>

sähköpostiosoitteellasi ja itse luomallasi salasanalla.

2. Salasanan saat määritettyä ensimmäisellä kirjautumisella jäsenpalveluportaalin kirjautumissivun "Luo uusi salasana" -linkistä.

3. Klikkaa kohtaa "Jäsenkortti" ja tallenna jäsenkortti vaikkapa näyttökuvana. ●

MUISTA!

Tarkemmat tiedot jäseneduista ja -palveluista löytyvät osoitteesta mtk.fi/jasenedut.

Tutustu myös vakuutus-, laki- ja neuvontapalveluihin sekä sukupolvenvaihdoihin.

MTK:n jäsenyydellä etua myös maatalousmuovien keruusta.

LISÄTIETOJA
mtk.fi/jasenedut

MTK:n koulutustarjonta vuonna 2022

Kevään koulutuskalenteria päivitetään parhaillaan. Ajankohtaiset koulutukset löytyvät osoitteesta mtk.fi/koulutus.

Laaja koulutustarjontamme kattaa koulutuksia ja valmennuksia sekä jäsenille että luottamushenkilöille. Järjestämme myös koululähtöjä eli maataloasvalmennusta.

MTK:n maataloasvalmennuksen tavoitteena on antaa valmiuksia puhua eri-ikäisille koululaisille oman maatilan arjesta ja innostaa heitä osallistumaan keskusteluun ruoan tuottamisesta. Maataloasvalmennuksia voidaan toteuttaa sekä hybridimallilla että maakunnissa MTK-liittojen toivomilla paikkakunnilla.

LISÄTIETOJA
mtk.fi/koulutus

”Muista myös järjestön koulutukset!”

Ristikon ratkaisu

Mika Himmanen (vas.), Ensio Himmanen (syliässä) ja Viivi Montonen saapuivat KoneAgriaan Raaseporista.

KoneAgria veti väkeä

KONEAGRIA JÄRJESTETTIIN 14.–16. lokakuuta Tampereella. Maa- ja metsätalouden ammattitapahtuman kävijämäärä kohosi lähes 15 000:een. KoneAgrian avajaisissa puhuivat muun muassa maa- ja metsätalousministeri **Jari Leppä** ja MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila**.

Ilman teitä ruuantuottajia tulisi nälkä, Leppä totesi. Ministerin mielestä maatalouden päästövähennyksiä ja maatalouden kannattavuutta pitää tarkastella yhdessä. Päästövähennykset onnistuvat vain, jos maatalous on kannattavaa.

Puheenjohtaja Marttila muistutti näyttelyväkeä siitä, että koronan esiin nostamaa suomalaisen ruuan ja tuottajien arvostusta ei ole kyetty muuttamaan rahaksi.

– Tulevaisuuden vastuullinen ruoka ja sen vaatimat kustannukset eivät saa olla pelkästään maatalousyrittäjien taakka. Jokainen meistä ruokaa tarvitsevista kantakoon vastuunsa!

MTK:lla oli näyttelyssä oma osasto. Kolmena näyttelypäivänä kävijöitä puhuttivat erityisesti maatalouden kannattavuus, sukupolvenvaihdosasiat ja ympäristökysymykset. Myös jäseneduista sekä liittojen alueellisista tapahtumista kysyttiin lisätietoja.

Jatkoa ammattimessuille seuraa ensi vuonna, kun kesä-heinäkuun vaihteessa järjestetään Farmari 2022 Mikkelissä ja lokakuussa MaatalousKonemessut 2022 Helsingissä.

TEKSTI JA KUVAT KAIJA STORMBOM

Moni messukävijä halusi keskustella Juha Marttilan (oik.) kanssa.

Maaseutunuoret Helsingissä

Maaseutuparlamentti huipentui Helsingin Pörssitalolla pidettyyn Manu-galaan, jossa palkittiin ansioituneita maaseutunuoria.

MAASEUTUNUORTEN SYYSPARLAMENTTI JÄRJESTETTIIN Helsingissä 29–31. lokakuuta. Viikonlopun tärkein tehtävä oli äänestää Maaseutunuorten uusi edustaja MTK:n johtokuntaan kaudelle 2022–2025.

Maaseutunuoret vierailivat Simonkadulla MTK:n toimitiloissa. Osa vieraili myös Hyvinkäällä Knehtilän luomutilalla sekä Helsingin yliopiston Viikin tutkimustilalla.

Johtokuntaehdokkaista tentattiin vaalipaneelissa, ja heitä jututtivat rennommin myös maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä ja MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila. Aiheina olivat muun muassa maankäyttö, energia, maatalouden kannattavuus ja metsätalous.

Sunnuntaina pidettiin virallinen vaali, jonka johtajana toimi MTK:n valtuuskunnan puheenjohtaja **Eerikki Viljanen**. Maaseutunuorten edustajaksi äänestettiin **Susanna Valtonen** Hämeenlinnasta.

Seuraava syysparlamentti järjestetään Pirkanmaalla vuonna 2022.

TEKSTI KATARIINA LATVA

KUVAT KATARIINA LATVA JA KARI SALONEN

Kari Salonen

Susanna Valtonen äänestettiin Maaseutunuorten edustajaksi MTK:n johtokuntaan.

HYVÄÄ JOULUA
JA ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA!

Ennakoi, älä reagoi – turvaa tilasi

Suomessa maatiloilla palaa noin joka toinen päivä, ja joka kolmannella maatilayrittäjällä on kokemusta tulipalon sammuttamisesta. Tulipalon vaikutukset arkeesi ja elinkeinoosi voivat pahimmillaan olla mullistavat. Milloin olet viimeksi tarkistanut oman tilasi paloturvallisuuden?

Tunne oman tilasi vaaran paikat

Paras tapa parantaa paloturvallisuutta on ennaltaehkäisy. Tärkeää on myös, että tiedät toimia heti, kun tulipalo syttyy – silloin minuuteilla on merkitystä. Kokosimme maatilayrittäjän vinkit tilan vaaran paikkojen tunnistamiseen ja parempaan paloturvallisuuteen.

lahitapiola.fi/maatilanriskienhallinta